

**Tentamenskrivning, Signaler och system I, för IT2
(5B1209/5B1215:2) den 26 maj 2004 kl 14⁰⁰ – 19⁰⁰.**

Hjälpmaterial:

Zill-Cullen: Differential Equations with Boundary-Value Problems, Oppenheim-Willsky: Signals and Systems, Hjalmarsson: Kompletterande kursmaterial i signaler och system, BETA Mathematics Handbook, Formelsamling i Signalbehandling. Räknedosa.

Fordringar: 24p, 32p respektive 40p räcker för betygen 3, 4 respektive 5.

- 1.** a. Bestäm en lösning till differentialekvationen

$$xy' + 3y = x + \frac{1}{2} \quad (7\text{p})$$

för vilken $y(-1) = 0$.

- b. Vilket är det största *intervall* i vilken lösningen i uppgift a. är giltig. (1p)

2. Låt $x(t) = \begin{cases} 2 - t^2, & \text{då } |t| \leq 1, \\ (2 - |t|)^2, & \text{då } 1 < |t| \leq 2, \\ 0, & \text{då } 2 < |t|. \end{cases}$

- a. Beräkna de generaliserade derivatorna $x'(t), x''(t)$ och $x'''(t)$. (5p)

- b. Bestäm fouriertransformen för $x(t)$. (3p)

- 3.** Beräkna den allmänna lösningen till systemet av differentialekvationer:

$$\begin{cases} x'_1(t) = 8x_1(t) - 41x_2(t), \\ x'_2(t) = 4x_1(t) - 8x_2(t). \end{cases}$$

på reell form. (8p)

- 4.** a. Låt $x(t)$ vara den $\frac{1}{2}$ -periodiska signalen för vilken

$$x(t) = \cos \pi t - \frac{1}{\sqrt{2}} \quad \text{då } -\frac{1}{4} < t \leq \frac{1}{4}.$$

Bestäm den komplexa fourierserieutvecklingen av $x(t)$. (5p)

- b. Signalen, med t mätt i sekunder, sänds genom ett idealt lågpassfilter som filtrerar bort alla signaler med frekvens $|f| > 3$ [Hz] och som inte påverkar signaler med lägre frekvens. Hur stor andel av signalens medelenegenergi/period går därvid förlorad? Medeleenegen hos en T -periodisk signal definieras som

$$\frac{1}{T} \int_{-T/2}^{T/2} |x(t)|^2 dt, \quad \text{där integrationen utsträcks över en period.} \quad (3\text{p})$$

5. Bestäm den tidsdiskreta fouriertransformen till följden:

$$x[n] = \frac{n+1}{4^n} \cdot u[n], n = 0, \pm 1, \pm 2, \dots,$$

där

$$u[n] = \begin{cases} 1, & \text{om } n \geq 0, \\ 0, & \text{om } n \leq -1. \end{cases}$$

Svaret får inte innehålla integraler

(8p)

6. Vid finstämning av orgelpipor registrerar man ljudet genom att sampla det under viss tid. En ideal pipa har en grundton med frekvens f [Hz] och ett antal övertoner med frekvenserna nf [Hz], där $|n| > 1$ är ett heltal. De olika pipornas grundtoner ligger i frekvensintervallet 16 – 4500 [Hz].

Man vill kunna stämma piporna så att den relativa frekvensavvikelsen är mindre än $0.5 \cdot 10^{-3}$ (d.v.s. om felet vid frekvensen f är Δf , så skall $\frac{\Delta f}{f} < 0.5 \cdot 10^{-3}$).

- a. Man filtrerar bort övertonerna med ett idealt lågpassfilter. Detta görs genom att den inkommende signalen $x(t)$ ersätts med $x(t) * p(t)$, med ett lämpligt $p(t)$. Hur kan p väljas om det gäller att stämma en barockorgels pipa med tonhöjden ess'', d.v.s. en med frekvensen 660 [Hz]? (5p)
- b. Efter filtreringen sampelas tonen under ett tidsintervall. Ange som funktion av tonens frekvens f_0 [Hz] hur lång tid man behöver sampla och hur många sampel som behövs för att man säkert skall kunna detektera avvikelse som är större än ovannämnda felgräns. (5p)